

คู่มือการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร
ระดับภาค (ภาคเหนือ)

โดย

ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คำนำ

คู่มือการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค (ภาคเหนือ) จัดทำขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 เพื่อใช้ประมาณการภาวะเศรษฐกิจ โดยมีความหมายหรือคำนิยาม ขอบเขต และขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานต่อไป ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของด้านการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12
พศจิกายน 2567

สารบัญ

	หน้า	
คำนำ	(ก)	
สารบัญ	(ข)	
ส่วนที่ 1	บทนำ	
	1	
	1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
	1.2 วัตถุประสงค์	1
ส่วนที่ 2	องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	2
	2.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)	2
	2.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GDP ภาคเกษตร)	5
	2.3 ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร	7
ส่วนที่ 3	การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค (ภาคเหนือ)	9
	3.1 ขอบเขตการดำเนินการ	9
	3.2 ข้อมูลที่ใช้และแหล่งข้อมูล	9
	3.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน	10
	3.4 ประโยชน์ของการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร	11

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 มีพื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี ซึ่งอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ โดยส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร และแนวโน้มระดับภาคเหนือ ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 รอบครึ่งปีและทั้งปี โดยทำการวิเคราะห์และประมาณการทั้งในภาพรวม และรายสาขาการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ รวมทั้งมีการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ทั้งปัจจัย สนับสนุน เช่น นโยบายและมาตรการของภาครัฐ และปัจจัยเสี่ยง อาทิ เศรษฐกิจโลก อัตราแลกเปลี่ยน ราคา น้ำมัน และภัยธรรมชาติต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของภาคเกษตร ซึ่งจะเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค การเตรียมมาตรการรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการทบทวนนโยบายและมาตรการ ด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้การดำเนินนโยบายและมาตรการ ด้านการเกษตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 จึงได้จัดทำคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานนี้เพื่อเป็นองค์ความรู้และแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบ รวมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการหรือขั้นตอนการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาคให้กับบุคลากรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นองค์ความรู้และแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบ รวมทั้งสร้างความ เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการหรือขั้นตอนการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาคให้กับบุคลากรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนที่ 2

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

2.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เป็นตัวเลขรายได้ประชาชาติที่นิยมใช้เป็นตัวเปรียบเทียบและแสดง การเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ หมายถึง มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้น ภายในประเทศในระยะเวลาหนึ่ง โดยปกติจะวัดเป็นรายไตรมาส และรายปีตามปีปฏิทิน “ขั้นสุดท้าย” หมายความว่า ไม่รวมมูลค่าของวัตถุดิบและปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดการนับซ้ำ เช่น การผลิตขนมปัง นับมูลค่าของขนมปังที่ทำเสร็จแล้วเท่านั้น ไม่นับรวมแป้ง และเครื่องมือที่ใช้ในการทำ ขนมปัง เป็นต้น โดยไม่แยกว่าจะทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการเป็นทรัพยากรของคนในประเทศ หรือเป็นของชาวต่างชาติ แต่หากเกิดขึ้นภายในประเทศ นับเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ ในทางตรงข้าม ทรัพยากรของคนในประเทศแต่ไปทำการผลิตในต่างประเทศจะไม่นับ รวมไว้ใน ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

GDP ณ ราคาประจำปี หรือ ณ ราคาปัจจุบัน (At Current Prices) คือ มูลค่าผลผลิตของสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นในปีปัจจุบัน โดยคำนวณค่าด้วยราคาตลาด (Market Prices) ที่เกิดขึ้นจริงในปีนั้น ๆ ซึ่งแสดงถึงมูลค่าในรูปตัวเงิน (nominal term) หรือขนาดของรายได้ของประเทศในแต่ละปี

ราคาปัจจุบันใช้วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา โดยแสดงมูลค่าของสินค้าและบริการ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านปริมาณและราคา ดังนั้น มูลค่าจะเปลี่ยนแปลง เมื่อปริมาณการผลิตเปลี่ยนแปลง และ/หรือระดับราคาเปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ตาม การใช้ GDP ตามราคาประจำปีเพียงอย่างเดียว อาจเจอปัญหาในการวิเคราะห์ หาสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากมูลค่าของ GDP ตามราคาปัจจุบันในแต่ละปี มีส่วนประกอบของทั้ง การเปลี่ยนแปลงด้านราคา และด้านปริมาณประกอบอยู่ด้วยกัน ดังนั้น GDP ที่ได้จะขัดแย้งการเปลี่ยนแปลง ทางราคาออกไป หรือ GDP ณ ราคาที่แท้จริง (real term) จึงเป็นข้อมูลที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ติดตามภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในเชิงปริมาณที่แท้จริง

GDP ณ ราคาที่แท้จริง เป็นแนวคิดในการคำนวณ GDP ในมูลค่าที่แท้จริง (real value) คือ การขจัด ผลจากการเปลี่ยนแปลง ด้านราคา (Price Effect) ออกจากมูลค่าในรูปเงิน (Nominal Value) ทั้งนี้ เพื่อให้ เหลือเฉพาะผลจาก การเปลี่ยนแปลงด้านปริมาณ (Quantity Effect หรือ Volume Effect) ซึ่งจะสะท้อนการ เปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจที่มีผลต่อมาตรฐานการครองชีพของประชากรได้อย่างแท้จริง และเป็นตัวบ่งชี้ว่า ขนาดของเศรษฐกิจ หรือปริมาณของสินค้าและบริการในเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด แนวคิดนี้จึงใช้อธิบายได้ว่า ทำไมจึงใช้ GDP ณ ราคาที่แท้จริง ในการคำนวณอัตราการเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ทางเศรษฐกิจโดยรวมที่สำคัญ

1) GDP ณ ราคาคงที่ (at constant prices) คือ มูลค่าสินค้าและบริการที่คำนวณด้วยราคาปีใด ปีหนึ่ง ซึ่งถูกกำหนดเป็นปีฐาน (Base Year) เช่น สมมติให้ปี 2531 เป็นปีฐาน ดังนั้น การหาค่า GDP ของปี 2525 2543 และ 2555 ณ ราคาคงที่ จะเป็นการคำนวณด้วยราคาของสินค้าปี 2531 นั่นคือการวัดด้วยมูลค่า สินค้าและบริการของเงินในปี 2531 ราคาคงที่ จะแสดงถึงศักยภาพที่แท้จริงของการผลิตและ การใช้จ่ายของระบบเศรษฐกิจ โดยแสดง มูลค่าของสินค้าและบริการในรูปของมูลค่าที่แท้จริง (real term) หรือในเชิงปริมาณ เนื่องจากได้ขจัดผล ของการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคา ราคาคงที่จะใช้ประโยชน์ในการ

วิเคราะห์อัตราการเจริญเติบโตของการผลิตในแต่ละปี และสามารถใช้อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมาพิจารณาแนวโน้มการผลิตในอนาคตได้ จึงเป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผนและการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

2) GDP แบบปริมาณลูกโซ่ (Chained Volume Measure: CVM) GDP แบบปริมาณลูกโซ่ หรือ CVM คือ การคำนวณ Real GDP วิธีหนึ่งซึ่งปัจจุบันนิยมใช้ อย่างแพร่หลายในประเทศพัฒนาแล้ว โดยการวัดมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายด้วยราคาเฉลี่ย ของปีก่อนหน้าเพื่อหา “ปริมาณ” การผลิตสินค้าและบริการที่เกิดขึ้นจริงในปีนั้น ๆ แล้วทำเป็นดัชนีปริมาณ ที่ใช้ราคาปีก่อนหน้าถ่วงน้ำหนักตามวิธี Laspeyres ซึ่งการคำนวณโดยวิธีนี้เป็น การเปลี่ยนปีฐานราคาสินค้า และบริการทุก ๆ ปี ทำให้โครงสร้างของเศรษฐกิจในแต่ละปีมีความทันสมัย เนื่องจากฐานราคาห่างจากปีปัจจุบันเพียง 1 ปีเท่านั้น และทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจมีความถูกต้องมากขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2550) อย่างไรก็ตาม การใช้ฐานราคาที่เปลี่ยนแปลงทุกปี ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบตัวเลขการเติบโตของ GDP ในแต่ละปีได้ ดังนั้น จึงต้องมีการนำดัชนีปริมาณในแต่ละปี มาเชื่อมโยงกันให้เป็นข้อมูลอนุกรมชุดเดียวกันในลักษณะของลูกโซ่ด้วยวิธี Chain Laspeyres Volume Measure โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$L^{cv}_{0,t} = \frac{\sum P_0 Q_1}{\sum P_0 Q_0} \times \frac{\sum P_1 Q_2}{\sum P_1 Q_1} \times \dots \times \frac{\sum P_{t-1} Q_t}{\sum P_{t-1} Q_{t-1}}$$

โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เปลี่ยนวิธีการจัดทำ GDP รายไตรมาส จากวิธีการเดิมที่เป็นแบบปีฐานคงที่มาเป็นวิธีแบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures: CVM) ตั้งแต่ไตรมาส 1/2560 เป็นต้นมา เนื่องจาก

- (1) ลดปัญหาความคลาดเคลื่อนที่เกิดจาก Substitution Bias เนื่องจากมีการเพิ่มข้อมูลราคาที่ทันสมัยเพื่อใช้เป็นน้ำหนักในการคำนวณทุก ๆ ปี
- (2) ลด L-P gap หรือค่าความเบี่ยงเบนจากอัตราการขยายตัวที่แท้จริง จากการคำนวณแบบปีฐานที่มีราคาถ่วงน้ำหนักคงที่ 4
- (3) สามารถเพิ่มเติมกิจกรรมใหม่ทางเศรษฐกิจหรือสินค้าและบริการชนิดใหม่เข้าไป ได้ตลอดช่วงอนุกรมทำให้สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาได้อย่างดี
- (4) อัตราการเติบโตจะไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อเปลี่ยนปีอ้างอิง ซึ่งจุดเด่นเหล่านี้ทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่าการคำนวณแบบปริมาณลูกโซ่มีความแม่นยำในการคำนวณอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากกว่าการคำนวณแบบปีฐานที่มีราคาถ่วงน้ำหนักคงที่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

การคำนวณรายได้ประชาชาติมี 3 วิธี ได้แก่

รายได้ประชาชาติสามารถคำนวณได้จาก 3 ด้าน คือ ด้านการผลิต (Production Approach) ด้านรายจ่าย (Expenditure Approach) และด้านรายได้ (Income Approach) โดยการคำนวณ GDP ทั้ง 3 ด้านนี้ จะให้ค่าผลลัพธ์ที่เท่ากันเสมอ

1) การคำนวณด้านการผลิต (Production Approach) คือ มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่พลเมืองของประเทศผลิตขึ้นในระบบเศรษฐกิจภายในรอบระยะเวลาหนึ่ง สามารถคำนวณได้ 2 วิธี

วิธีที่ 1 คำนวณจากมูลค่าของสินค้าขั้นสุดท้าย (Final Product) เป็นการหาผลรวมของสินค้าขั้นสุดท้าย (Final Product) หรือสินค้าที่ซื้อไปเพื่อบริโภค โดยตรงในรอบระยะเวลาหนึ่ง ไม่รวมสินค้า

ขั้นกลาง (Intermediate Product) หรือซื้อเพื่อเป็นวัตถุดิบเพราะ จะเกิดการนับซ้ำ ซึ่งในทางปฏิบัติสินค้าชนิดเดียวกันอาจเป็นได้ทั้ง Final Product และ Intermediate Product

วิธีที่ 2 คำนวณจากมูลค่าเพิ่ม (Value Added) คำนวณหาผลรวมของมูลค่าที่เกิดขึ้นจากการผลิตในแต่ละชั้น เพื่อขจัดปัญหาการนับซ้ำ โดยผลรวมของมูลค่าเพิ่มทุกรายการเท่ากับมูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดของประเทศ

$$\begin{aligned}\text{มูลค่าเพิ่ม} &= \text{มูลค่าผลผลิต หักด้วย ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต} \\ &= (\text{ผลผลิต} \times \text{ราคา}) - \text{ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต}\end{aligned}$$

$$\text{Value Added (VA)} = \text{Gross Output (GO)} - \text{Intermediate Costs (IC)}$$

2) การคำนวณด้านรายจ่าย (Expenditure Approach) คือ รายจ่ายรวมที่หน่วยเศรษฐกิจ ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย สามารถคำนวณได้จากรายจ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าและบริการของประชาชนในประเทศ ในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยมีรายการประกอบด้วย ดังนี้

- รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของเอกชน (Private Consumption: C)
- รายจ่ายเพื่อการลงทุนภาคเอกชน (Private Investment: I)
- รายจ่ายของรัฐบาล (Government Expenditure: G)
- การส่งออกสุทธิ (Net Export: X-M)

เขียนเป็นสมการได้ดังนี้ $GDP = C + I + G + (X - M)$ 5

3) การคำนวณด้านรายได้ (Income Approach) คือ รายได้ทั้งหมดที่เจ้าของปัจจัยการผลิตได้รับในรอบระยะเวลาหนึ่ง สามารถคำนวณได้จากผลตอบแทนจากปัจจัยการผลิต ในการผลิตสินค้าและบริการทั้งหมดของประเทศในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยมีรายการประกอบด้วย ดังนี้

- เจ้าของที่ดิน ได้ผลตอบแทนในรูป ค่าเช่า
- แรงงาน ได้ผลตอบแทนในรูป ค่าจ้าง เงินเดือน
- ทุน ได้ผลตอบแทนในรูป ดอกเบี้ย
- ผู้ประกอบการ ได้ผลตอบแทนในรูป กำไร

โดยรายการที่ไม่นำมาคำนวณ ได้แก่ เงินโอน (Transfer Payment) กำไรจากการขายสินทรัพย์ (Capital Gain) และรายได้ผิดกฎหมาย (Illegal Activities)

ความสำคัญของ GDP

GDP เป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ ทำให้ทราบว่าเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาหรือปีอื่น ๆ แสดงถึงโครงสร้างการผลิตและความสามารถในการผลิตสินค้าของประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงรายได้และรายจ่ายของคนในประเทศ ใช้ในการเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ การวางแผนพัฒนา รวมถึงการกำหนดเป้าหมายของและนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศ GDP จึงถูกใช้เป็นตัวชี้วัดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการบริหารประเทศของรัฐบาลต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ทราบว่า ทิศทางเศรษฐกิจของประเทศในแต่ละปีมีการเติบโตมากขึ้นหรือลดลงเล็กน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม GDP เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมเท่านั้น ไม่สามารถชี้วัดการเติบโตของประเทศ ในทุกมิติ เนื่องจากไม่ได้สะท้อนถึงความอยู่ดีกินดีและคุณภาพชีวิตที่แท้จริงของคนในประเทศ

2.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GDP ภาคเกษตร)

GDP ภาคเกษตร หรือมูลค่าเพิ่มภาคเกษตร เป็นการคำนวณ GDP ทางด้านการผลิต ซึ่งมาจากกิจกรรมการผลิตทางการเกษตร ประกอบด้วยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ เป็นการหาผลรวมของมูลค่าสินค้าเกษตรและบริการทางการเกษตรทั้งหมด หักด้วยค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต (ค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย สารเคมี อาหารสัตว์ น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ฯลฯ ยกเว้นค่าจ้างแรงงาน)

สาขาการผลิตภาคเกษตร ตามคำนิยามโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1) สาขาพืช

มูลค่าผลผลิต (Gross output) ของสาขาพืช หมายถึง มูลค่าของพืชผล ได้แก่ พืชไร่ พืชสวน และพืชพลังงาน เป็นต้น ที่เก็บเกี่ยวได้ในช่วงระยะเวลา 1 ปี ในการคำนวณหามูลค่านั้นต้องใช้ราคาผู้ผลิต ซึ่งเป็นราคาจำหน่ายหน้าฟาร์ม (Ex-farm Prices) ที่เฉลี่ยในช่วงฤดูกาลผลผลิตออกสู่ตลาด โดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยปริมาณผลผลิตของพืชแต่ละชนิด

ค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต (Intermediate Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการต่างๆ ที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิต และใช้หมดสิ้นไปในช่วงระยะเวลาของรอบปีบัญชีนั้นๆ โดยไม่รวมรายจ่ายในทรัพย์สินถาวรและค่าเสื่อมราคา ประกอบด้วย ค่าซื้อสินค้ารายการต่างๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าวัสดุหีบห่อ ค่าอุปกรณ์เครื่องใช้ที่มีอายุใช้งานต่ำกว่า 1 ปี รวมทั้ง ค่าบริการต่างๆ เช่น ค่าเช่าและค่าซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร ค่าบริการทางการเกษตร เป็นต้น มูลค่าเพิ่ม (Value Added) คือ ส่วนต่างระหว่างมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต

2) สาขาปศุสัตว์

มูลค่าผลผลิต (Gross Output) ในสาขาปศุสัตว์ คือ มูลค่าผลผลิตของสัตว์ที่เกิดขึ้นในระยะเวลา 1 ปี การหามูลค่าผลผลิตสามารถใช้ปริมาณผลผลิตคูณด้วยราคาที่เกษตรกรขายได้ (Ex-farm Price) โดยที่ปริมาณผลผลิตนั้น กรณีสัตว์ที่ใช้ระยะเวลาการเลี้ยงมากกว่า 1 ปี เช่น โค กระบือ ปริมาณการผลิตจะเท่ากับส่วนแตกต่างระหว่าง Beginning Stock และ Ending Stock บวกด้วยปริมาณการบริโภค การส่งออก หักด้วย ปริมาณการนำเข้าในระหว่างปี ส่วนกรณีสัตว์ที่ใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงต่ำกว่า 1 ปี เช่น ไก่ เป็ด ปริมาณการผลิตเท่ากับจำนวนสัตว์ที่จำหน่ายได้ในรอบปี

ค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต (Intermediate Cost) ในสาขาปศุสัตว์ใช้นิยามหลักเหมือนกับสาขาพืช ซึ่งประกอบด้วยรายการต่างๆ เช่น ค่าอาหารสัตว์ ค่ายารักษาโรค ค่าเชื้อเพลิงและพลังงาน ค่าซ่อมแซมเล็กน้อยๆ มูลค่าเพิ่ม (Value Added) คือ ส่วนต่างระหว่างมูลค่าการผลิต และค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต

3) สาขาประมง

สาขาประมง ได้แก่ การประมง การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การเลี้ยงสัตว์น้ำ การเก็บสาหร่ายทะเล และกิจการประมงที่เกี่ยวข้องกัน เช่น การงมหอยทะเล ไข่มุก และหอยนางรม เป็นต้น โดยกิจกรรมการประมงสามารถจำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การประมงทะเล ครอบคลุมการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และการจับสัตว์น้ำในทะเล (2) การประมงน้ำจืด ครอบคลุมการเพาะเลี้ยงและการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ

มูลค่าการผลิต (Gross Output) ของสาขาประมง ประกอบด้วย มูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำทั้งที่จับจากมหาสมุทร ทะเล แหล่งน้ำภายใน และการทำฟาร์มเพาะเลี้ยง เช่น ปลา กุ้ง กุ้ง และเคย ปูและหอย ปลาหมึก สาหร่ายทะเล ปลิงทะเล แมงกะพรุน ไข่เต่าทะเลสัตว์น้ำอื่นๆ เช่น กบ เป็นต้น การคิดราคาของมูลค่าผลผลิตใช้ ราคาผู้ผลิต เมื่อผลิตผลสัตว์น้ำถูกนำขึ้นท่าเทียบเรือ ดังนั้น กระบวนการเก็บรักษาสัตว์น้ำ

ก่อนถูกนำขึ้นท่า เช่น การหมักเกลือ การแช่แข็ง หรือแม้กระทั่งการแปรรูปบนเรือจับปลา ก็ให้ถือเป็นผลผลิตของกิจกรรมการทำประมง

ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง (Intermediate Cost) ประกอบด้วย ค่าพันธุ์ปลาเลี้ยง ค่าอาหารสัตว์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าประกันภัย ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าไปรษณีย์ภัณฑ์ โทรเลข โทรศัพท์ และวัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลือง และค่าซ่อมแซมปกติสำหรับเรือและอุปกรณ์การประมง ค่าเคมีภัณฑ์ ซึ่งใช้ในการเก็บรักษาสัตว์น้ำระหว่างอยู่บนเรือประมง เช่น น้ำแข็ง เกลือ เครื่องเทศ เป็นต้น ยกเว้น ค่าอาหารและยา สำหรับลูกเรือและเจ้าหน้าที่เรือประมง นับเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนแรงงาน จึงไม่ใช่ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง

มูลค่าเพิ่ม (Value Added) คำนวณได้จากส่วนต่างระหว่างมูลค่าการผลิตและค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต

4) สาขาบริการทางการเกษตร

การบริการทางการเกษตรและบริการที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ บริการพืชสวน บริการสัตวบาล ซึ่งดำเนินการโดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทนหรือโดยการทำสัญญาจ้าง ยกเว้นกิจกรรมบริการรักษาสัตว์

มูลค่าการผลิตของสาขาบริการทางการเกษตร คัดจากมูลค่าการให้บริการทั้งสิ้นตามขอบเขตข้างต้น ณ ราคาผู้ผลิตหรือราคาค่าบริการที่ได้

ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ประกอบด้วย ค่าเชื้อเพลิง ไฟฟ้า วัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลืองต่างๆ ค่าซ่อมแซม และบริการทางธุรกิจอื่นๆ

มูลค่าเพิ่ม คือ มูลค่าการผลิตหักด้วยค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต

5) สาขาป่าไม้

การป่าไม้และการทำไม้ในพื้นที่ป่า ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ การเพาะชำกล้าไม้ป่า การปลูกป่า การอนุรักษ์ป่า การเก็บของป่าและการเผาถ่านในป่า รวมถึงปางทำไม้ ผู้รับเหมาทำไม้และบริการทำไม้ซีกกลางไม้ซุงก็จัดอยู่ในหมวดนี้ด้วย

มูลค่าผลผลิต (Gross output) ของสาขาการป่าไม้ คือ ผลรวมมูลค่าของไม้ซุง ฟืน ถ่าน ผลิตจากการถางป่าและการปลูกป่า ณ แหล่งการผลิต รวมถึงการเพาะเลี้ยงดูแลต้นไม้ ณ ราคาผู้ผลิตหรือตามมูลค่าการผลิต ดังนี้

- ไม้ซุง (Logging) หมายถึง ต้นไม้ที่โค่นแล้ว และได้ตัดกิ่งทำเป็นท่อนซุงเรียบร้อยรวบรวมไว้ ณ แหล่งรวมหมอนที่จะขนส่งต่อไปยังผู้ใช้

- ผลผลิตจากป่า (Forestry Products) คือ พวงฟืน ถ่าน และของป่าต่าง ๆ เช่น หวาย น้ำมันป่า ผลไม้ป่า และหน่อไม้ และการดูแลเพาะเลี้ยงต้นไม้อื่น เช่น การทำเครื่องหมาย (Marking) การวัดขนาดต้นไม้อื่น การปลูกและสงวนป่า (Planting and Conservation) เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต (Intermediate Cost) ประกอบด้วย น้ำมันเชื้อเพลิงและ น้ำมันหล่อลื่น ค่าซ่อมแซม และวัสดุ เป็นต้น

มูลค่าเพิ่ม (Value Added) คือ ส่วนต่างระหว่างมูลค่าผลผลิตและค่าใช้จ่ายชั้นกลางในการผลิต

ความสำคัญของ GDP ภาคเกษตร

- 1) เป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจการเกษตรในภาพรวมของประเทศ ทำให้ทราบว่าเศรษฐกิจการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาหรือปีอื่น ๆ

- 2) แสดงถึงโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรและความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรของประเทศ

- 3) ใช้ในการเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

4) ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศ การวางแผนพัฒนา รวมถึงการกำหนดเป้าหมายของและนโยบายทางเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศ

2.3 ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วย 3 ดัชนี

1. ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร คือ ตัวเลขที่ใช้เป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตสินค้าเกษตรทั้งประเทศรายเดือนเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณผลผลิตเฉลี่ย ณ ปีฐาน โดยกำหนดสินค้าให้สอดคล้องกับดัชนีราคาสินค้าเกษตร

ใช้วิธีการคำนวณแบบ Fixed-base Laspeyres และใช้ปี 2548 เป็นปีฐาน

$$I_t^q = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{q_{it}}{q_{i0}} w_{i0}}{\sum_{i=1}^n w_{i0}} \times 100$$

2. ดัชนีราคาสินค้าเกษตร

ดัชนีราคาสินค้าเกษตร คือ ตัวเลขที่ใช้เป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ณ ไตรมาสเฉลี่ยทั้งประเทศรายเดือนเมื่อเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยรายปี ณ ปีที่ผ่านมา

ใช้วิธีการคำนวณแบบปริมาณลูกโซ่ (Chained-base Laspeyres) ดังนี้

$$I_t^p = I_{y-1} \sum_{i=1}^n w_{y-1}^i \frac{p_{it}}{p_{y-1}^i}$$

3. ดัชนีรายได้เกษตรกร

ดัชนีรายได้เกษตรกร เป็นดัชนีที่สามารถสะท้อนความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ของเกษตรกร และความมั่นคงยั่งยืนในภาคการเกษตร (สะท้อนรายได้รวมของเกษตรกรก่อนหักค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (Gross Income) โดยคำนวณจาก ดัชนีราคาสินค้าที่เกษตรกรขายได้คูณกับดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

สินค้าในดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

ครอบคลุมหมวดพืช หมวดปศุสัตว์ และหมวดประมง รวมทั้งสิ้น 34 รายการ โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

1. หมวดพืช ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 หมวดย่อย ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มธัญพืชและพืชอาหาร ได้แก่ ข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกเจ้านาปีหอมมะลิ ข้าวเปลือกเหนียวนาปีเมล็ดยาว อ้อยรวมพันธุ์มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และถั่วเขียวผิวมัน

1.2 กลุ่มไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา เมล็ดกาแฟ และพริกไทย

1.3 กลุ่มไม้ผล ได้แก่ มะม่วง ส้มเขียวหวาน ทุเรียน สับปะรด ลำไย ลองกอง เงาะ มังคุด กัลยหอม และลิ้นจี่

1.4 กลุ่มพืชผัก ได้แก่ หอมแดง กระเทียม มันฝรั่ง และหอมหัวใหญ่

1.5 กลุ่มพืชน้ำมัน ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ถั่วเหลือง และถั่วลิสง

1.6 กลุ่มไม้ดอก ได้แก่ กัลยไม้

2. หมวดปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่รุ่นพันธุ์เนื้อ ไข่ไก่คละ และโคเนื้อ

3. หมวดประมง ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม

ประโยชน์ของดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร ใช้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อภาคเกษตร โดยดัชนีรายได้เกษตรกรจะแสดงให้เห็นถึงกำลังซื้อในภาคเกษตร ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรจะสะท้อนถึงปริมาณผลผลิตที่ออกตามฤดูกาลผลิต และช่วยในการวางแผนล่วงหน้าในการบริหารจัดการสินค้าตามฤดูกาล และดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขาย ได้จะใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับการเพาะปลูกในฤดูกาลต่อไป

ส่วนที่ 3

การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค

3.1 ขอบเขตการดำเนินการ

สาขาและสินค้า

การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค (ภาคเหนือ) เป็นการพิจารณา ผลิตภัณฑ์ภาค (Gross Regional Product: GRP) ภาคเกษตร ด้านการผลิต (Production Approach) ประกอบด้วย 5 สาขา การผลิต ได้แก่ สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ โดยสินค้าสำคัญในแต่ละสาขาการผลิต มีดังนี้

สาขาพืช ประกอบด้วย ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และไม้ผล (ลำไย ลิ้นจี่)

สาขาปศุสัตว์ ประกอบด้วย ไข่เนื้อ สุกร โคเนื้อ และไข่ไก่

สาขาประมง ประกอบด้วย ผลผลิตประมงจับจากแหล่งน้ำธรรมชาติ และผลผลิตประมงเพาะเลี้ยง

สาขาบริการทางการเกษตร ประกอบด้วย บริการเตรียมดิน และบริการเก็บเกี่ยว

สาขาป่าไม้ ประกอบด้วย ไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส ถ่านไม้ รั้งนก ครั่ง

ระยะเวลาในการจัดทำ

การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค (ภาคเหนือ) เป็นการวิเคราะห์และประมาณการ การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร โดยการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรมีการวิเคราะห์ และจัดทำรายงานตามปีปฏิทิน จำนวน 2 ครั้ง/ปี ประกอบด้วย

1. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรครึ่งปี และแนวโน้มทั้งปี
2. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรทั้งปี และแนวโน้มปีถัดไป

3.2 ข้อมูลที่ใช้และแหล่งข้อมูล

ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1) เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว เนื้อที่ให้ผล ผลผลิตต่อไร่ ปริมาณผลผลิต และราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ จากศูนย์สารสนเทศการเกษตร กรมวิชาการเกษตร/กรมประมง/กรมปศุสัตว์

2) สภาพลมฟ้าอากาศ จากกรมอุตุนิยมวิทยา

3) สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ จากศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ กรมชลประทาน

4) ภัยพิบัติทางธรรมชาติ จากศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

5) การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากศูนย์สารสนเทศการเกษตร

2. ข้อมูล GRP ของภาคเหนือ ตั้งแต่ปี 2548 – ปีปัจจุบัน จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

3. นโยบายและผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วน

2) การปฏิรูปภาคการเกษตรเพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

3) การดำเนินงานต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน

4) การดำเนินงานอื่น ๆ

4. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจภายนอก

- 1) เศรษฐกิจไทยในภาพรวม จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
- 2) อัตราเงินเฟ้อทั่วไป จากกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
- 3) อัตราแลกเปลี่ยน อาทิ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อยุโร จากธนาคารแห่งประเทศไทย
- 4) อัตราดอกเบี้ย จากธนาคารแห่งประเทศไทย
- 5) เศรษฐกิจโลก โดยใช้ข้อมูลจาก World Economic Outlook กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF)
- 6) เศรษฐกิจการเกษตรโลก โดยใช้ข้อมูลดัชนีราคาอาหาร (Food Price Index) ซึ่งจัดทำโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO)
- 7) ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก โดยใช้ราคาน้ำมันดิบดูไบ จากธนาคารโลก (World Bank) และสำนักงานสารสนเทศด้านพลังงานสหรัฐอเมริกา (The Energy Information Administration: EIA)

3.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงานในการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค (ภาคเหนือ) รายครึ่งปี และรายปี โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 รับผิดชอบสาขาปศุสัตว์และสาขาประมง มีรายละเอียดดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

- ติดตามข้อมูล สถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากข่าวสารและรายงานของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งสำรวจข้อมูลและติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์เศรษฐกิจการเกษตร
- รวบรวมข้อมูลสินค้าเกษตร อาทิ ปริมาณผลผลิต ราคา การส่งออก สถานการณ์การค้า รวมถึงข้อมูลพยากรณ์ของสินค้าเกษตรแต่ละชนิด จากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ และหน่วยงานต่างๆ พร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล
- วิเคราะห์ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร (ดัชนีผลผลิต และดัชนีราคา) ของแต่ละสาขา ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ดัชนีเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจการเกษตร (Template) ของนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร และคำนวณดัชนีรายได้เกษตรกรต่อไป

2. การวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

- ปรับปรุงฐานข้อมูลค่าดัชนีผลผลิต เพื่อปรับ GRP ให้เป็นปัจจุบัน
- ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการสร้างแบบจำลองหรือสมการเพื่อวิเคราะห์และประมาณการ GDP ภาคเกษตร ในแต่ละสาขาการผลิตและในภาพรวมของภาคเกษตร อาทิ แบบจำลองถดถอยอย่างง่าย แบบจำลองถดถอยเชิงซ้อน (Regression Model) แบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Model) และการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Analysis)
- พิจารณาผลที่ได้ โดยดูจากความสอดคล้องระหว่างเครื่องชี้เศรษฐกิจการเกษตรกับอัตราการเติบโตของ GRP ภาคเกษตร ทั้งในแต่ละสาขาการผลิตและในภาพรวมของภาคเกษตร โครงสร้างเศรษฐกิจการเกษตรทั้งสัดส่วนของมูลค่าสาขาการผลิตต่าง ๆ ต่อมูลค่า GRP ภาคเกษตร และสัดส่วนของมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญในแต่ละสาขาการผลิตครึ่งปีและทั้งปี รวมทั้งทิศทางของปัจจัยและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

3. การจัดทำรายงาน และตรวจสอบความถูกต้องของรายงาน

- นำผลการวิเคราะห์และประมาณการที่ได้มาเขียนรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วย สถานการณ์สินค้าเกษตร (การผลิต ราคา และการส่งออก) ภาพรวมของแต่ละสาขา และ ภาพรวมของภาคเกษตร รวมถึงข้อมูลประกอบอื่น ๆ โดยอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ปัจจัยบวก ปัจจัยลบ และสถานการณ์ที่สอดคล้องกับทิศทางการเติบโตของ GRP ภาคเกษตร ทั้งในรูปแบบของการบรรยายด้วยข้อความ ตารางและกราฟแสดงข้อมูล ทั้งนี้ การอธิบายสถานการณ์โดยใช้ข้อมูลจากตาราง จะต้องตรวจสอบตัวเลขให้ถูกต้อง และการอธิบายสาเหตุการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผลผลิตและราคาสินค้าเกษตรควรให้เหตุผลอย่างสมเหตุสมผล

- ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

- ปรับปรุงรายงานทั้งในส่วนของคุณภาพให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และการเขียนให้เหมาะสม สอดคล้อง และสมเหตุสมผล

4. นำเสนอผู้อำนวยการส่วนแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมเหตุสมผลของรายงาน

5. นำเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 2 และ 12 เพื่อพิจารณาและทราบข้อมูล

6. เสนอผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยจัดทำหนังสือเสนอเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

7. การเผยแพร่รายงาน อาทิ นำเสนอในการประชุม/สัมมนาระดับภาค เผยแพร่ในเว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 2 และ 12

3.4 ประโยชน์ของการจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภาค (ภาคเหนือ)

1. เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคเกษตรรับทราบถึงทิศทางการเติบโตของภาคเกษตร

2. สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนและเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านการเกษตรได้

3. เพื่อการเตรียมมาตรการรองรับสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4. เพื่อนำไปปรับใช้ในการจัดเตรียมแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค หรือทบทวนนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์มากยิ่งขึ้น